

Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego

Wnioski z kontroli
prowadzonych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego
w latach 2010-2013

Stefan Roszkowski
inspektor wojewódzki

Narada robocza pracowników Powiatowej Służby Geodezyjnej i Kartograficznej
Wrocław, dnia 1 października 2013r.

I. Przepisy regulujące zasady i tryb przeprowadzania kontroli.

Sposób, tryb i zakres przeprowadzania przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001r. **w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii** (Dz. U. Nr 101, poz. 1090).

Podstawę działań kontrolnych stanowiły **roczne plany kontroli** Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego we Wrocławiu na lata 2010-2013, uzgodnione z Głównym Geodetą Kraju i zatwierdzone do realizacji przez Wojewodę Dolnośląskiego.

Terminy, wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001r. w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych...

- § 13 ust.7, od ustaleń protokołu służy prawo złożenia zastrzeżeń do organu zarządzającego kontrolę w ciągu **7 dni** od dnia doręczenia protokołu jednostce kontrolowanej. Organ zarządzający kontrolę jest obowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia w ciągu **14 dni**.

- § 14 ust.1 Organ zarządzający kontrolę, w razie potrzeby, w terminie **14 dni** od dnia podpisania protokołu lub **14 dni** od rozpatrzenia zastrzeżeń, kieruje do jednostki kontrolowanej zalecenia pokontrolne, które są dla niej wiążące.
- § 14 ust.2 Kierownik jednostki kontrolowanej, w ciągu **30 dni** od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zawiadamia zarządzającego kontrolę o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania.

II. Liczba kontroli przeprowadzonych w latach 2010-2013

	Rodzaj kontroli			
Rok	Kompleksowe	Problemowe	Sprawdzające	Doraźne
2010	1	28	-	5
2011	5	-	3	4
2012	3	-	22	4
2013	3	-	6	3
razem	12	28	31	16

III. Przedmiot i zakres przeprowadzonych kontroli:

A. Kontrole kompleksowe:

Kontrolą objęto realizację przez starostę zadań z zakresu geodezji i kartografii, określonych w **art.7d ustawy w dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne**, a w szczególności:

1. Przestrzeganie przepisów dotyczących geodezji i kartografii w zakresie, o którym mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2001r. w sprawie kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców...
2. Wykonywanie zadań dotyczących zakładania geodezyjnych osnów szczegółowych oraz ochrony znaków geodezyjnych.
3. Koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu.
4. Prawidłowość prowadzenia postępowań administracyjnych.
5. Sprawdzenie legalności, celowości i prawidłowości wydatkowania środków budżetowych na zadania geodezyjne i kartograficzne.

B. Kontrole problemowe:

Kontrole problemowe (prowadzone tylko w 2010r.) obejmowały realizację przez starostę zadań z zakresu geodezji i kartografii, określonych w art. 7 d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, a w szczególności:

1. Sposób przyjmowania do powiatowego zasobu materiałów powstałych w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych, w tym jakość kontroli dokumentacji, terminowość przyjmowania prac do zasobu oraz posiadanie uprawnień zawodowych przez osoby dokonujące kontroli dokumentacji.
2. Stan dostosowania elementów zasobu geodezyjnego i kartograficznego do obowiązujących przepisów w zakresie państwowego systemu odniesień przestrzennych.

3. Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków :

1) stanu zaawansowania prac nad modernizacją operatu ewidencji gruntów i budynków pod kątem założenia baz danych umożliwiających tworzenie raportów, o których mowa w § 22 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków dla których terminy upłynęły w przypadku miast 31 grudnia 2005r., a w przypadku terenów wiejskich 31 grudnia 2010r.

2) oceny komputerowego systemu wykorzystywanego do prowadzenia ewidencji gruntów i budynków w zakresie : poprawności działania SWDE, tworzenia raportów z części opisowej i geometrycznej przewidzianych przepisami rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

3) kontroli jakości baz danych ewidencji gruntów i budynków (części opisowej i kartograficznej).

C. Kontrole sprawdzające:

Kontrolą objęto prawidłowość i sposób **wykonania zaleceń pokontrolnych** skierowanych do starostów przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w wyniku przeprowadzonych w latach 2010-2012 kontroli kompleksowych i problemowych.

D. Kontrole doraźne:

Kontrole doraźne administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz jednostek wykonawstwa geodezyjnego przeprowadzono z wynikającą bieżącej potrzeby zbadania przestrzegania przepisów z zakresu geodezji i kartografii:

- zakres kontroli firm geodezyjnych dotyczył zgodności wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych ze standardami technicznymi dotyczącymi geodezji.
- zakres kontroli w starostwach powiatowych dotyczył: modernizacji ewidencji gruntów i budynków, bieżącego nadzoru nad wydatkowaniem przedmiotowego dofinansowania oraz bieżącego prowadzenia i aktualizacji powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

IV. Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości stwierdzone w wyniku przeprowadzonych kontroli kompleksowych i problemowych:

1. W zakresie spraw organizacyjnych.

- W części powiatów wyszczególnione zadania w Regulaminie Organizacyjnym dla Wydziałów realizujących zadania z zakresu geodezji i kartografii zostały zapisane nieprecyzyjnie, ponadto odbiegają od zadań starosty określonych w art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
- Nie we wszystkich powiatach w strukturach Wydziałów realizujących zadania z zakresu geodezji i kartografii utworzono Ośrodki Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, mimo że przepisy ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.), w art. 40 ust.2 stanowią, iż państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, składający się m.in. z zasobu powiatowego, stanowi własność Skarbu Państwa i jest gromadzony w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

- W części powiatów ustawowe zadania z zakresu geodezji i kartografii są realizowane np. przez 2 wydziały (np. Wydział Ochrony Środowiska i Wydział Geodezji...).
- Geodeta Powiatowy , w zakresie swych obowiązków, realizuje zadania starosty wynikające nie tylko z ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, ale również zajmuje się gospodarką nieruchomościami czy ochroną gruntów rolnych i leśnych.

2. W zakresie prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego:

- Ustalenia kontroli wykazały potrzebę ścisłego przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 16 lipca 2001r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych (Dz. U. Nr 78, poz. 837) w celu:
 - a) poprawy jakości kontroli dokumentacji przekazywanej do zasobu,
 - b) wyeliminowania przypadków przyjmowania do zasobu od wykonawców prac geodezyjnych, dokumentacji nie spełniającej wymogów standardów zawodowych z zakresu geodezji i kartografii,
 - c) egzekwowania od wykonawców prac geodezyjnych przekazania do zasobu zaległej dokumentacji.

- W części powiatów nie dokonuje się rozliczenia zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych, nieprzekazanych do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, pomimo upływu deklarowanego terminu zakończenia pracy, naruszając tym przepisy ust. 9.8. pkt. 2 postanowień dodatkowych rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 lutego 2004r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne.....(Dz. U. Nr 37, poz. 333).
- W części powiatów nie podjęto działań dotyczących egzekwowania przekazania w terminie materiałów, powstałych w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych (np. poprzez zastosowanie przepisów art. 48 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne).
- Informacje pisemne o udostępnianych materiałach, sporządzane przez ośrodki dla wykonawców, w większości badanych przypadków były niepełne, lakoniczne, a w części dotyczącej osnowy geodezyjnej nieaktualne i niezgodne z przepisami prawa i standardami z zakresu geodezji i kartografii.

3. W zakresie prowadzenia ewidencji gruntów i budynków:

- W części powiatów nie zostały zakończone prace nad założeniem komputerowych baz danych ewidencyjnych, umożliwiających tworzenie raportów, o których mowa w § 22 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, zarówno na terenach miast jak i na terenach wiejskich. Terminy utworzenia i rozpoczęcia prowadzenia komputerowych baz danych ewidencyjnych upłynęły:
 - na obszarze miast **31 grudnia 2005r.**,
 - na obszarach gmin wiejskich **31 grudnia 2010r.**
- W operacie ewidencji gruntów i budynków używane formy władania oraz wpisy odnośnie podmiotów władających gruntami Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz ich pisownia nie zawsze są zgodne z przepisami prawa oraz obowiązującymi standardami.

- Okresowy monitoring jakości baz danych ewidencji gruntów i budynków z wykorzystaniem mechanizmów istniejących w systemie komputerowym (błędy topologiczne, spójności, porównania danych opisowych i graficznych) nie jest prowadzony.
- Zmiany wynikające z podziałów nieruchomości rolnych (tzw. podziały rolne) wprowadzane są do operatu ewidencyjnego bez wymaganego wniosku właściciela wraz z odpowiednimi dokumentami, kwalifikującymi dokonanie podziału w tym trybie tj. poza ustawą o gospodarce nieruchomościami. Dotyczy to również wprowadzanych zmian bez wniosku właściciela, wynikających z połączenia działek ewidencyjnych.

4. W zakresie osnów geodezyjnych:

- Okresowe przeglądy szczegółowych osnów geodezyjnych (poziomych i wysokościowych) nie są prowadzone . W opiniach ZUDP nie umieszcza się informacji o obowiązku inwestora dotyczącego ochrony znaków geodezyjnych na obszarze planowanych inwestycji, oraz nie wskazuje się faktycznych numerów znaków geodezyjnych położonych na obszarze planowanej inwestycji, które podlegają ochronie prawnej.
- W części powiatów nie dostosowano osnowy wysokościowej do wymogów państwowego systemu odniesień przestrzennych zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z dnia 14 listopada, poz. 1247). Nadal udostępniane są rzędne szczegółowej osnowy wysokościowej w układzie Kronsztadt 60, która nie stanowi państwowego systemu odniesień przestrzennych.

V. Realizacja zaleceń pokontrolnych skierowanych do starostów przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego:

W trakcie przeprowadzonych kontroli sprawdzających stwierdzono, iż w większości powiatów nie zrealizowano wszystkich zaleceń pokontrolnych skierowanych do starostów przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego.

Do najczęściej powtarzających się nie zrealizowanych zaleceń pokontrolnych, należą:

- Nie podjęto działań wynikających z art. 48 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficznej w stosunku do przedsiębiorców, którzy zgodnie z art. 12 cytowanej ustawy, nie przekazują w zadeklarowanym terminie dokumentacji do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
- Nie pobiera się opłat po upływie zadeklarowanej w zgłoszeniu daty zakończenia prac w przypadkach nie przekazania do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji.
- Nie zakończono procesu modernizacji ewidencji gruntów i budynków dotyczącej założenia komputerowych baz danych, umożliwiających tworzenie raportów, o których mowa w § 22 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, pomimo tego, iż zgodnie z przepisami § 80 ust. 1 terminy te już upłynęły.

- Wpisy w słowniku dotyczące danych form władania oraz danych ewidencyjnych dotyczących działek ewidencyjnych są niezgodne z rozporządzeniem w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Używane nazwy jednostek ewidencyjnych nie są zgodne z brzmieniem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz.1031).
- Postępowania administracyjne z zakresu gleboznawczej klasyfikacji zawierają nieprawidłowości proceduralne oraz merytoryczne. Dotyczy to w szczególności postępowań, w których rozstrzyga się o wprowadzeniu użytków rolnych lub leśnych na obszarach oznaczonych w operacie ewidencyjnym jako nie rolne i nieleśne. Akta spraw w prowadzonych postępowaniach są nie kompletne.

VI. Podsumowanie

- Na terenie województwa dolnośląskiego prace związane z zakończeniem procesu modernizacji ewidencji gruntów i budynków są opóźnione (mając na uwadze realizację zapisów § 80 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków).

- Opóźnienia występują również w założeniu geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT)- zgodnie z § 23 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 2 kwietnia 2001r. w sprawie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej (Dz. U. Nr 38, poz. 455), termin upłynął **31 grudnia 2007r.**

W obowiązującym stanie prawnym zakres informacji gromadzonych w bazie danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, określają przepisy rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 lutego 2013r. w sprawie bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej (Dz. U. z 2013r. poz. 383).

**VII. Podstawowe przyczyny opóźnień w realizacji zadań -
wskazywane przez Starostów w odpowiedziach na zalecenia
pokontrolne Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru
Geodezyjnego i Kartograficznego:**

- Niewystarczające środki z dotacji budżetowych kierowane do Starostów na realizację zadań z zakresu geodezji i kartografii.

Dziękuję za uwagę 😊